

23. Mandat til undersøgelse af fremtidsmuligheder for I/S SMOKA

Teknik- og Miljøudvalget skal svare bestyrelsen i I/S Storkøbenhavns Modtagestation for Olie- og KemikalieAffald (SMOKA) vedrørende forslag om at undersøge mulighederne for en organisatorisk og forretningsmæssig udvikling af selskabet.

INDSTILLING OG Beslutning

Fejl! Ukendt betegnelse for dokumentegenskab. indstiller,

1. at Teknik- og Miljøudvalget giver I/S SMOKA's bestyrelse mandat til at undersøge mulighederne for udvikling af en mere robust fremtidsmodel for selskabet med henblik på, at der eventuelt kan anbefales en anden organisering af det fælleskommunale selskab, herunder med inddragelse af flere kommuner og affaldsselskaber i samarbejdet.

Problemstilling

I/S SMOKA er et fælleskommunalt modtageanlæg for farligt affald. Selskabet er ejet af 16 kommuner i hovedstadsområdet. SMOKA har p.t. særlige udfordringer:

- SMOKA har haft faldende omsætning og indtjening, især p.g.a. tab af større kunder
- Der er risiko for at opleve yderligere fald i affaldsmængderne – og dermed stigende priser for de tilbageværende kunder – primært små og mellemstore virksomheder og kommunale indsamlingsordninger og genbrugsstationer
- Der er risiko for, at det bliver dyrere for kommunerne at opretholde beredskabet

Løsning

Teknik- og Miljøudvalget skal i denne omgang tage stilling til, om udvalget kan støtte, at SMOKA undersøger mulighederne for at udvikle eller ændre selskabet til et mere robust selskab under en eller anden form. Forud for den endelige beslutning skal der foretages analyser af de optimale juridiske muligheder og konstruktioner.

I forbindelse med undersøgelsen skal der også foretages en vurdering af konsekvenserne ved en udtrædelse / nedlæggelse af selskabet.

Strategiudkast

SMOKA's bestyrelse har for at imødegå de aktuelle udfordringer haft en ekstern konsulent, Scorpio Strategi, til at lave et strategioplæg med en række mulige konsekvensscenarier. Konsulentens oplæg er blevet bearbejdet til et forslag til strategi for selskabets fremtid. Forslaget har hovedvægt på udvikling af et SMOKA med en enklere organisation og et større opland. Repræsentantskabet har den 17. januar 2008 drøftet problemstillingen og strategiudkastet. Repræsentantskabet anbefaler, at situationen drøftes i ejerkommunerne, og at ejerkommunerne giver mandat til SMOKA's bestyrelse om at undersøge mulighederne for udvikling af en mere robust fremtidsmodel for selskabet.

I strategiudkastet præsenteres følgende fire scenarier: Lukning, afhændelse på kort sigt, afhændelse på lang sigt og udvikling af selskabet.

Lukning, afhændelse på kort sigt

De miljømæssige, beredskabsmæssige og økonomiske konsekvenser af en lukning eller afhændelse på kort sigt for ejerkommunerne vil skulle indgå i undersøgelsen.

Afhændelse på lang sigt

For at afhændelse på lang sigt skal være økonomisk attraktiv, skal SMOKA udvikles, så der kan opnås en fornuftig pris for virksomheden. Af miljømæssige og beredskabsmæssige årsager vil det være en betingelse for afhændelse af SMOKA, at der eksisterer et fremtidssikret alternativ, herunder et modtageanlæg i regionen. Sagt med andre ord skal Københavns Kommune sikre sig, at den løsning, der satses på, ikke efterfølgende reduceres, nedlægges eller lukkes. Det sikres bedst ved, at Københavns Kommune og de øvrige ejerkommuner fortsat har indflydelse på det valgte modtageanlægs fremtid.

Udvikling af selskabet

Der er forskellige muligheder for en fremtidssikret organisering af SMOKA, jf. bilag 1. SMOKA kunne fx ændres fra at være et kommunalt fællesskab til et egentligt driftsselskab. Driftsselskabet kunne da ejes af kommunerne via fx Amagerforbrænding, Vestforbrænding, Nordforbrænding og KARA/Noveren i fællesskab – svarende til den model, der er anvendt ved organisering af deponiet AV Miljø. Herved vil oplandet for SMOKA samtidig kunne udvides, hvilket vil medføre stigning i de modtagne mængder, bl.a. fra genbrugsstationer.

Gevinsten er stordriftsfordele og mindre risiko for fordyrelse for kunderne. I den her skitserede model kan overblik og kontrol fra politisk side sikres gennem bestyrelserne i de kommunalt ejede affaldsselskaber og et driftsudvalg.

Som en indledende del af strategien er SMOKA i gang med drøftelser med ejerkommunerne om anlæggets fremtid. Der er tillige drøftelser vedrørende et samarbejde med I/S Vestforbrænding (som har et modtageanlæg i Tåstrup) om et driftsfællesskab eller lignende. Bl.a. på baggrund heraf vurderer Teknik- og Miljøforvaltningen på nuværende tidspunkt, at der er grund til at antage, at SMOKA's bestyrelses arbejde med at udvikle selskabet vil kunne vende en potentielt negativ spiral til en positiv.

Mandat

Organiseringen af affaldsområdet undergår store forandringer i disse år (liberalisering, ny ansvarsfordeling m.v.). Teknik- og Miljøforvaltningen anbefaler, at Teknik- og Miljøudvalget giver I/S SMOKA's bestyrelse mandat til at undersøge mulighederne for udvikling af selskabet, at SMOKA i det videre forløb forholder sig til forandringerne på affaldsområdet, at Teknik- og Miljøudvalget i forbindelse med afgivelse af sit mandat forbeholder sig ret til på et senere tidspunkt at ændre mandatet, hvis forudsætningerne/rammerne for affaldsområdet ændrer sig, og at undersøgelserne omfatter alle fire grundscenarier, jf. vedlagte udkast til svarbrev (bilag 2).

Det skal pointeres, at Teknik- og Miljøudvalget med afgivelse af mandat til undersøgelse af fremtidsmuligheder ikke samtidig har forpligtet sig til stemme for en bestemt løsning. Den beslutning forventes først taget, når resultatet af undersøgelsen foreligger medio 2009.

Økonomi

Det vurderes, at de foreslåede undersøgelser ikke vil indebære væsentlige økonomiske konsekvenser for ejerkommunerne. Det foreliggende strategiforslag er udarbejdet på baggrund af tidligere undersøgelser af SMOKA samt input fra administration og bestyrelse. Der forventes derfor højest mindre analyser eller undersøgelser med ekstern konsulentbistand. På kort sigt, d.v.s. mens overvejelserne om eventuel ny organisation og udvidelse af oplandet pågår, fortsætter SMOKA med at udvikle og formidle nye produkter, således at SMOKA som minimum fastholder sin markedsværdi.

Videre proces

Tilbagemeldinger fra de fleste ejerkommuner blev behandlet på et repræsentantskabsmøde for SMOKA den 27. maj 2008, jf. vedlagte mødereferat (bilag 3). Både i bestyrelsen og repræsentantskabet er Københavns Kommune repræsenteret af Johannes Nymark (A) og Hamid El Mousti (A).

Sagen drøftes endvidere i Vestforbrændings bestyrelse, hvor Københavns Kommune er repræsenteret af Anette Holst Christensen (A). På grund af de løbende drøftelser i SMOKA og Vestforbrænding har Teknik- og Miljøforvaltningen ikke udarbejdet indstilling og svarbrev så betids, at svaret forelå ved SMOKA's repræsentantskabsmøde den 27. maj 2008.

Teknik- og Miljøforvaltningen følger under processen løbende SMOKA's udvikling. Teknik- og Miljøudvalget vil blive orienteret og inddraget, hvis der opstår uforudsete problemer.

Hjalte Aaberg

Mikkel Aarø-Hansen

bilag

[Bilag 1 - anmodning om mandat til undersøgelse af fremtidsmuligheder 27/2-08](#)

[Bilag 2 - Udkast til brev til I/S SMOKA](#)

[Bilag 3 - Referat af repræsentantskabsmøde 27/5-08](#)

[Bilag 4 - Oversigt over svar til SMOKA \(bilag til Referat 27-05-2008\)](#)

